

ORDIN Nr. 4394/2024 din 7 mai 2024
privind aprobarea Codului drepturilor și obligațiilor studentului
EMITENT: MINISTERUL EDUCAȚIEI
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 473 din 22 mai 2024

În conformitate cu art. 126 alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare,
în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

ART. 1

Se aprobă Codul drepturilor și obligațiilor studentului, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 2

Prevederile prezentului ordin se duc la îndeplinire de către Direcția generală învățământ universitar, instituțiile de învățământ superior și asociațiile/organizațiile studențești legal constituite.

ART. 3

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Ligia Deca

București, 7 mai 2024.
Nr. 4.394.

ANEXĂ

CODUL drepturilor și obligațiilor studentului

ART. 1

(1) Statul asigură acces echitabil în învățământul superior, fără nicio formă de discriminare, cetățenilor României, cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene, precum și cetățenilor britanici și membrilor familiilor acestora ca beneficiari ai Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice 2019/C 384 I/01.

(2) Statul garantează pentru toți studenții din sistemul național de învățământ un învățământ accesibil și incluziv în ceea ce privește admiterea, parcurgerea și finalizarea studiilor.

(3) Organizarea și funcționarea sistemului de învățământ superior din România are la bază principiul fundamental al nediscriminării și asigurării egalității de șanse.

(4) Orice formă de discriminare, așa cum este definită la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, directă sau indirectă, individuală sau de grup, este strict interzisă în cadrul instituțiilor de învățământ superior.

(5) Discriminarea de orice natură, conform criteriilor prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, regăsită la nivelul tuturor proceselor tehnico-administrative, academice, decizionale și executive, reprezintă abatere disciplinară sau abatere de la normele de etică și deontologie profesională ale instituțiilor de învățământ superior și atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz, în condițiile legii.

(6) Senatele instituțiilor de învățământ superior adoptă o strategie privind combaterea discriminării, în baza căreia toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior. Strategia este elaborată împreună cu organizațiile studențești reprezentative legal constituite și studenții reprezentanți, putând fi actualizată ori de câte ori este necesar.

(7) În instituțiile de învățământ superior și în toate componentele lor organizatorice sunt interzise activitățile care:

- a) încalcă normele generale de moralitate ale comunității universitare;
- b) constau în prozelitism politic și/sau religios;

c) pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a studenților/elevilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ;

d) constau în violența psihologică/bullying.

ART. 2

(1) Prezentul cod cuprinde drepturile și obligațiile studenților înmatriculați în instituțiile de învățământ superior.

(2) Studenții sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice.

(3) Studenții înmatriculați în instituțiile de învățământ superior militar și învățământul de informații, de ordine publică și de securitate națională beneficiază de drepturile și obligațiile stipulate în prezentul cod dacă acestea nu contravin drepturilor și obligațiilor care decurg din reglementările elaborate de structurile abilitate din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.

(4) Studenții înmatriculați în instituțiile de învățământ superior confesionale beneficiază de drepturile și obligațiile stipulate în prezentul cod dacă acestea nu contravin drepturilor și obligațiilor care decurg din reglementările elaborate în funcție de specificul dogmatic și canonic al fiecărui cult.

(5) Drepturile și obligațiile studentului-doctorand sunt prevăzute în regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat, aprobat prin ordin al ministrului educației.

(6) Drepturile și obligațiile studenților români de pretutindeni sunt prevăzute în acte normative specifice.

ART. 3

(1) Senatul universitar adoptă Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului, la propunerea studenților, prin reprezentanții aleși ai acestora și prin organizațiile studențești reprezentative legal constituite, după caz, cu respectarea prevederilor legale, în termen de cel mult 60 de zile de la publicarea prezentului cod în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului prevăzut la alin. (1) se elaborează de către fiecare instituție de învățământ superior în baza prevederilor prezentului cod.

ART. 4

(1) Calitatea de student, respectiv de student-doctorand se dobândește prin admiterea la un program de studii universitare de scurtă durată, licență, de masterat, respectiv de doctorat, după semnarea contractului de studii, odată cu emiterea deciziei de înmatriculare, dar nu mai târziu de data începerii anului universitar.

(2) Instituția de învățământ superior semnează cu fiecare student, student-doctorand, cursant, respectiv cercetător postdoctoral înmatriculat la un program de

studii un contract de studii universitare, în concordanță cu prevederile regulamentelor de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

(3) În instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, contractul de studii universitare semnat cu fiecare student militar sau student de poliție se stabilește prin ordin al conducătorului instituției și cuprinde drepturile și obligațiile reciproce ale părților, inclusiv obligația de restituire a cheltuielilor de întreținere și de instruire militară din timpul școlarizării în cazul renunțării la studii, conform prevederilor art. 34 alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Contractul de studii încheiat între student și instituția de învățământ superior în urma admiterii la un program de studii universitare nu se poate modifica în timpul anului universitar, iar acesta cuprinde cel puțin obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, cuantumul taxei de școlarizare și modalitatea de plată, după caz, răspunderea părților și termenul de valabilitate a contractului.

ART. 5

(1) Studenții pot înființa sau se pot asocia în structuri sau organizații studențești, ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, precum și publicații, potrivit prevederilor legale.

(2) Organizațiile studențești legal constituite au dreptul de a primi gratuit spații pe care să le folosească drept sedii sociale și pentru activitățile specifice, în spațiul universitar, conform prevederilor legale.

(3) Instituțiile de învățământ superior cooperează cu organizațiile studențești legal constituite și se consultă periodic cu acestea pentru aspectele privind dezvoltarea învățământului superior.

(4) Organizațiile studențești care reprezintă interesele studenților la nivelul fiecărei comunități universitare pot avea, în condițiile prevăzute de carta instituției de învățământ superior, reprezentanți de drept în structurile decizionale și executive ale instituției de învățământ superior, cu excepția acelor în care mandatele se atribuie exclusiv prin alegeri.

(5) Organizațiile studențești reprezentative, legal constituite, pot delega membri în comisiile de acordare a burselor, a locurilor de cazare în căminele studențești și a locurilor în taberele studențești, conform regulamentelor interne ale instituției de învățământ superior.

ART. 6

(1) Fiecare instituție de învățământ superior instituie un sistem de monitorizare a respectării prevederilor prezentului cod, în care sunt implicați studenții reprezentanți în structurile decizionale ale instituției de învățământ superior și asociațiile studențești reprezentative legal constituite.

(2) Asociațiile studențești legal constituite pot elabora anual un raport privind respectarea prevederilor prezentului cod în fiecare instituție de învățământ superior/facultate din sistemul național de învățământ, pe care îl înaintează conducerii instituției de învățământ superior/facultății.

(3) Raportul se dezbate după începerea anului universitar, în prima ședință a senatului universitar sau a consiliului facultății, după caz, instituția de învățământ superior sau facultatea fiind obligată să publice, pe site-ul propriu, raportul realizat de asociațiile studenților.

(4) În cazul constatării unor deficiențe, instituția de învățământ superior/facultatea elaborează un plan de măsuri pentru remedierea acestora, cu consultarea studenților reprezentanți în Senatul universitar/Consiliul facultății și asociațiilor studențești legal constituite.

(5) Planul de măsuri se publică pe site-ul instituției de învățământ superior/facultății, iar implementarea sa este monitorizată periodic prin întâlniri între conducerea instituției de învățământ superior/facultății și reprezentanții asociațiilor studențești legal constituite sau reprezentanții studenților, după caz.

(6) Sistemul de monitorizare a respectării prevederilor prezentului cod este parte din sistemul de asigurare a calității, conform prevederilor legale.

ART. 7

(1) Studenții sunt parteneri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității, inclusiv prin implicarea prin reprezentanți în structurile care au ca scop asigurarea calității.

(2) Activitatea studenților în cadrul comunității universitare este reglementată de principiile prevăzute la art. 126 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 8

(1) Studenții cu dizabilități fizice au dreptul să aibă acces adaptat acestora în totalitatea spațiilor universitare, la asigurarea unui interpret în limbaj mimico-gestual, precum și la condiții adecvate pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale, culturale și administrative în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Normele privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(2) Instituțiile de învățământ superior elaborează un plan de intervenție specializată în vederea implementării normelor privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități.

(3) Studenții cu dizabilități beneficiază și de:

a) dreptul de a dispune de condiții adecvate pentru desfășurarea activităților academice, sociale, culturale și administrative în cadrul instituțiilor de învățământ superior;

- b) dreptul de a beneficia de sprijin în identificarea și derularea practicii de specialitate;
- c) dreptul de a avea acces la servicii de informare și comunicații adecvate;
- d) dreptul de a participa la taberele studențești, în conformitate cu prevederile legale.

ART. 9

(1) Studenții beneficiază de următoarele drepturi în baza principiilor enunțate de Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare:

- a) dreptul la învățământ de calitate;
- b) dreptul de acces echitabil la oportunități de învățare oferite de programe de mobilitate naționale și internaționale și să întreprindă măsuri active împotriva obstacolelor în ceea ce privește mobilitatea fizică sau virtuală a studenților în situații de risc, a celor cu dizabilități sau a celor netradiționali. Instituțiile de învățământ superior realizează pe parcursul anului universitar cel puțin o prezentare publică pentru studenți cu privire la programele de mobilitate naționale și internaționale disponibile pentru aceștia și oferă studenților interesați de aceste programe servicii de informare și consiliere gratuite. Procesul de internaționalizare poate fi susținut și prin includerea în cadrul activităților de învățare, predare și cercetare a unor componente care presupun colaborarea în format online;
- c) dreptul la mobilitate definitivă de la o instituție de învățământ superior la alta, conform prevederilor legislației în vigoare;
- d) dreptul la protecția datelor cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE;
- e) dreptul la suport de curs gratuit, reprezentând notițe, prezentări sau alte materiale care rezumă conținutul predat, în format fizic sau electronic, și acces la toate materialele didactice disponibile în mod gratuit în bibliotecile universitare sau pe site-ul facultății. Acesta este pus la dispoziția studenților, în limba de predare a disciplinei aferente, în primele două săptămâni de la începerea fiecărui semestru;
- f) dreptul de acces la principalele cărți de specialitate și publicații științifice, la bibliotecile universitare și bibliotecile centrale universitare;
- g) dreptul de a fi informați, în primele două săptămâni de la începerea semestrului, cu privire la conținutul fișei fiecărei discipline, care include: obiectivele/rezultatele așteptate ale învățării formate prin disciplina respectivă, conținutul procesului educațional aferent disciplinei și tematicile abordate în cadrul fiecărei activități didactice, metodele de predare-învățare, bibliografie minimală și bibliografie opțională, precum și modalitățile de evaluare și examinare, cerințele

minime de promovare și ponderea diferitor tipuri de evaluare și examinare în rezultatul final. Orice modificare ulterioară a modalităților de evaluare și examinare poate fi făcută doar cu acordul studenților. Fișa disciplinei în formă actualizată se face publică studenților prin intermediul platformei de e-Learning utilizate și/sau a site-ului facultății/instituției de învățământ superior;

h) dreptul de a beneficia la începutul primului an de studiu de un "Ghid al studentului", cu informații referitoare la: drepturile și obligațiile studentului, disciplinele din planul de învățământ, serviciile puse la dispoziție de instituția de învățământ superior, procedurile de evaluare, cuantumul taxelor, baza materială a instituției de învățământ superior și a facultății, informații despre asociațiile studentești legal constituite, modalități de acces la burse și alte mijloace de finanțare, mobilități, precum și alte facilități și subvenții acordate etc. Instituțiile de învățământ superior pot să sprijine realizarea acestuia de către asociațiile studentești;

i) dreptul de a beneficia de un îndrumător/tutore de an/serie/grupă, în funcție de dimensiunea acestor formațiuni de studiu, din rândul cadrelor didactice din facultatea în cadrul căreia sunt înmatriculați. Instituțiile de învățământ superior stabilesc modul de acces la informațiile privind lista cu îndrumători/tutori și datele de contact ale acestora și elaborează norme privind sistemul de tutorat, activitatea și responsabilitățile tutorilor-cadre didactice, aprobat de Senatul universitar;

j) dreptul de a participa la evaluarea semestrială a cursurilor, seminarelor, lucrărilor practice, a prestației cadrelor didactice și a altor aspecte educaționale și/sau organizatorice legate de programul de studii urmat, potrivit prevederilor legale. Participarea studenților la aceste procese de evaluare se realizează în mod anonim. Rezultatele statistice ale evaluărilor sunt informații publice și se afișează pe site-ul fiecărei instituții de învățământ superior împreună cu măsurile de îmbunătățire adoptate în urma analizei rezultatelor procesului de evaluare și sunt folosite pentru îmbunătățirea conținutului activităților didactice, respectiv a metodelor de predare, învățare și evaluare;

k) dreptul de acces la regulamente, hotărâri, decizii, procese-verbale și alte documente ale instituției la care studiază, în condițiile legislației în vigoare. La cerere, instituțiile de învățământ superior pot pune la dispoziție anumite documente și în format de date deschise ("open data");

l) drepturi de autor și de proprietate intelectuală pentru rezultatele obținute prin activitățile de cercetare-dezvoltare, creație artistică și inovare, conform legislației în vigoare, reglementărilor instituționale universitare și eventualelor contracte între părți;

m) dreptul de a beneficia gratuit de servicii de informare și consiliere academică, profesională, psihologică și socială, conexe activității de învățământ, puse la

dispoziție de instituția de învățământ superior, potrivit legislației în vigoare și reglementărilor instituționale universitare;

n) dreptul de a întrerupe și relua studiile conform legislației în vigoare și reglementărilor instituționale universitare;

o) dreptul de a studia în limba maternă sau într-o limbă de circulație internațională, dacă există această posibilitate în instituția de învățământ superior, în limita locurilor atribuite pentru acest tip de program de studii;

p) dreptul de a beneficia, la cerere, de feedback personalizat din partea cadrelor didactice în urma fiecărui proces de evaluare la care participă;

q) dreptul la o evaluare obiectivă și nediscriminatorie a rezultatelor învățării dobândite după parcurgerea unei discipline, cu respectarea fișei disciplinei, și dreptul de a cunoaște baremul după care au fost evaluați. Procesul de evaluare a cunoștințelor studenților se realizează în prezența a cel puțin două cadre didactice. Cadrele didactice pun la dispoziția studenților toate informațiile necesare astfel încât aceștia să își poată valida nota pentru fiecare disciplină la care s-a desfășurat evaluarea, imediat după finalizarea acesteia, în termen de maximum 24 de ore;

r) dreptul de a contesta notele obținute la examenele scrise, conform regulamentelor interne ale instituției de învățământ superior. Rezolvarea contestației va fi făcută de către o comisie din care nu fac parte cadrele didactice care au evaluat inițial, în prezența studentului contestatar, în cazul în care studentul solicită acest lucru;

s) dreptul de a avea acces la situația școlară personală;

t) dreptul de a li se comunica rezultatul obținut în urma susținerii examenelor de finalizare de studii;

u) dreptul de a fi consultați de cadrele didactice cu privire la programarea datelor de examinare;

v) dreptul de a beneficia de un proces educațional centrat pe student în vederea dezvoltării personale, integrării în societate și dezvoltării capacității de angajare, păstrării locului de muncă și mobilității pe piața muncii;

w) dreptul de a beneficia de trasee flexibile de învățare, conform reglementărilor legale. În acest sens, în cadrul programului de studii se asigură un număr minim de două variante pentru fiecare disciplină/set de discipline opțională/opționale din planul de învățământ;

x) dreptul de a avea acces la software specializat pentru stabilirea gradului de similitudine, pus la dispoziție de instituția de învățământ superior, în elaborarea lucrărilor academice, conform reglementărilor instituționale;

y) dreptul de a participa la activități extracurriculare, științifice, tehnice, cultural-artistice și sportive, precum și la cele pentru studenții capabili de performanțe, finanțate de la bugetul de stat sau din bugetele instituțiilor de învățământ superior;

z) dreptul de a avea acces gratuit la internet wireless pentru toți membrii comunității universitare în întreg spațiul universitar. Caracteristicile tehnice ale rețelei de internet trebuie să permită accesul la activități didactice online, la conferințe în format audio-video, precum și la orice altă activitate specifică procesului educațional.

(2) Instituțiile de învățământ pot acorda premii, burse, locuri în tabere și alte asemenea stimulente studenților cu performanțe universitare, precum și celor cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională, în activități culturale, civice, de voluntariat și sportive, inclusiv la competițiile sportive universitare, în baza autonomiei universitare și a reglementărilor legale.

(3) Criteriile de promovabilitate, precum și condițiile de mărire a notei aferente unei discipline se stabilesc, conform autonomiei universitare, în reglementările proprii ale instituției de învățământ superior.

(4) Studenții nu pot fi constrânși să participe la mai mult de 8 ore pe zi de activități didactice prevăzute în planul de învățământ al programului de studii la care sunt înmatriculați.

(5) Studenții au dreptul de a beneficia de consultații cu cadrele didactice care desfășoară activități de predare cu aceștia în semestrul respectiv, în conformitate cu regulamentele interne ale instituției de învățământ superior.

(6) Studenții au dreptul de a le fi recunoscute competențele dobândite în contexte nonformale și informale, în conformitate cu metodologiile aprobate prin ordin al ministrului educației.

(7) Persoana care a beneficiat de școlarizare în cadrul unui program de studii universitare pe loc finanțat de la bugetul de stat are, în condițiile legii, dreptul de a urma un alt program de studii universitare în cadrul aceluiași ciclu de studii universitare:

a) în regim cu taxă, dacă instituția de învățământ superior de stat organizează programul și în acest mod;

b) în regim gratuit, cu finanțare de la bugetul de stat, în condițiile în care persoana achită contravaloarea serviciilor de școlarizare de care a beneficiat anterior cu finanțare de la bugetul de stat, integral sau parțial, în cazurile în care programul de studii la care a fost admisă este organizat doar cu finanțare integrală de la buget. Studenții pot achita contravaloarea serviciilor de școlarizare de care au beneficiat anterior Ministerului Educației, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației;

c) în regim gratuit, doar în cazul programelor universitare de masterat profesional de conducere interarme, care sunt obligatorii pentru evoluția ofițerilor în cariera militară, precum și în cazul programelor universitare de masterat profesional pentru formarea ofițerilor de informații și pentru formarea inițială a ofițerilor/ofițerilor de poliție din Ministerul Afacerilor Interne.

(8) În conformitate cu autonomia universitară instituțiile de învățământ superior pot oferi scutiri parțiale sau totale de la plata taxelor de școlarizare, în baza unor criterii sociale, în conformitate cu reglementările proprii.

ART. 10

(1) Studenții au dreptul de a cunoaște mecanismele prin care se stabilesc taxele de studiu, precum și alte taxe percepute de instituția de învățământ superior, în conformitate cu Carta universitară.

(2) Studenții au dreptul să fie informați cu privire la numărul, tipul și cuantumul fiecărei taxe practicate de instituțiile de învățământ superior. Cuantumul taxelor este aprobat de Senatul universitar și publicat pe site-ul instituțiilor de învățământ superior cu cel puțin 3 luni înainte de începutul fiecărui an universitar.

(3) Statutul de student cu taxă se modifică în condițiile stabilite de senatul universitar, la începutul fiecărui an universitar.

(4) Instituțiile de învățământ superior nu pot percepe taxe suplimentare studenților pentru procesul de reclasificare a acestora de pe un loc cu taxă pe un loc finanțat de la bugetul de stat sau viceversa.

ART. 11

(1) Studenții beneficiază de următoarele drepturi privind practica de specialitate:

a) dreptul la practică în conformitate cu obiectivele programului de studii universitare, în baza prevederilor unui regulament instituțional privind desfășurarea practicii de specialitate;

b) dreptul de a beneficia de acoperirea costurilor necesare pentru efectuarea practicii comasate, pentru perioada prevăzută în planurile de învățământ, inclusiv cheltuieli de masă, cazare și transport, în situațiile în care practica se desfășoară în afara centrului universitar respectiv, conform prevederilor art. 128 alin. (25) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

c) dreptul de a beneficia, pe parcursul anului universitar în care se va desfășura practica de specialitate, de o prezentare a partenerilor de practică ai instituției de învățământ superior, din domeniul de studii al studenților;

d) dreptul de a beneficia de cazare în căminele studențești ale instituției de învățământ superior pe perioada efectuării practicii obligatorii, dacă stagiul de practică se desfășoară în același centru universitar;

e) dreptul de a beneficia de un tutore de practică, ale cărui atribuții vor fi detaliate în regulamentul instituțional privind desfășurarea practicii;

f) dreptul de a evalua calitatea stagiului de practică efectuat și de a sesiza deficiențe cu privire la partenerul de practică;

g) dreptul la recunoașterea practicii efectuate individual, după evaluarea gradului de îndeplinire a obiectivelor de practică menționate în fișa disciplinei de practică și în conformitate cu regulamentul instituțional privind desfășurarea practicii de specialitate.

(2) Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 50% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 75% în afara instituțiilor de învățământ superior, în baza unor acorduri încheiate cu parteneri.

(3) Modalitățile de organizare și evaluare a practicii de specialitate se vor reflecta în indicatori minimi obligatorii în procesul de evaluare a calității programelor de studii.

(4) Fiecare instituție de învățământ superior adoptă prevederi privind evaluarea calității stagiilor de practică.

ART. 12

(1) Studenții sunt reprezentați în toate structurile consultative și decizionale din cadrul instituțiilor de învățământ superior, potrivit prevederilor Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și ale Cartei universitare, inclusiv în structurile constituite ca organisme funcționale ale organelor de conducere, înființate în baza autonomiei universitare.

(2) Studenții participă la luarea deciziilor din cadrul instituțiilor de învățământ superior în temeiul următoarelor drepturi:

a) dreptul de a alege și de a fi aleși ca reprezentanți în structuri de conducere ale instituției de învățământ superior, conform Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

b) dreptul de a fi reprezentați în senatul universitar, în consiliul facultății, în consiliul pentru studiile universitare de doctorat, în comisia de etică și în comisia pentru evaluarea și asigurarea calității, într-o proporție de minimum 25%, în condițiile Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și ale Cartei universitare;

c) dreptul de a fi reprezentați în structurile instituției de învățământ superior care gestionează serviciile sociale, inclusiv comisiile de distribuire a locurilor de cazare, de acordare a burselor și de alocare a locurilor în taberele studențești;

d) dreptul de a avea reprezentanți care să participe la procedurile privind stabilirea modalității de desemnare a rectorului prin reprezentanți, precum și în procesul de desemnare a acestuia, indiferent de modalitatea de desemnare, potrivit art. 133 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

e) dreptul de a fi informați și consultați de către reprezentanții studenților în legătură cu hotărârile votate în structurile de conducere ale instituției de învățământ superior din care aceștia fac parte;

f) dreptul de a fi implicați în procesul de administrare a locurilor din cămine pentru studenți, prin constituirea de comitete de cămin, formate din administratorul căminului și un număr de reprezentanți ai studenților, stabiliți și aleși în conformitate cu prevederile regulamentelor interne ale instituției de învățământ superior;

g) dreptul de a li se motiva absențele de la activitățile academice, precum cursuri, seminare, laboratoare sau lucrări practice, în cazul participării la ședințele organismelor decizionale, în calitate de studenți reprezentanți.

(3) Statutul de student reprezentant nu poate fi condiționat de conducerea instituțiilor de învățământ superior, inclusiv în raport cu performanțele academice sau prezența la activități didactice. Cadrele didactice nu se pot implica în procedurile de alegere a studenților reprezentanți, indiferent de nivelul de reprezentare. Intervențiile se sancționează conform prevederilor art. 175 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Un student nu poate avea calitatea de student reprezentant în structuri decizionale (consiliul facultății, senatul universitar, consiliul de administrație) ale aceleiași instituții de învățământ superior pentru mai mult de 5 ani, indiferent de perioada în care s-au derulat mandatele și de întreruperile acestora, excepție făcând mandatele de reprezentare în Consiliul Școlii Doctorale și Consiliul Studiilor Universitare de Doctorat, care se reglementează prin cartă.

(5) Un student înmatriculat la un program de studii universitare de scurtă durată, licență sau de masterat, care are încheiat un contract individual de muncă cu instituția de învățământ superior la care este înmatriculat, este incompatibil cu statutul de student reprezentant în structurile de conducere ale facultății sau instituției de învățământ superior.

(6) Reprezentanții studenților în senatele universitare sunt aleși în circumscripții electorale stabilite prin Carta universitară, prin votul direct, secret și universal al studenților din respectivele circumscripții.

(7) Procesul de desemnare a studenților membri în orice alte structuri consultative, deliberative și executive decât cele prevăzute de Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se realizează în baza autonomiei universitare și se stabilește de către studenți.

(8) Federațiile studențești legal constituite la nivel național desemnează reprezentanți în comisiile consultative ale Ministerului Educației, potrivit art. 154 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Studenții au dreptul de a participa anual, conform unei metodologii/proceduri adoptate de Senatul universitar, la evaluarea activității studenților reprezentanți. Participarea studenților la aceste procese de evaluare se realizează în mod anonim, iar rezultatele statistice ale evaluărilor se vor disemina studenților prin intermediul canalelor oficiale de comunicare ale instituției de învățământ superior/facultății, după caz.

(10) Metodologia/Procedura internă care reglementează modalitatea de desfășurare a procesului de alegere a studenților reprezentanți la nivelul instituției de învățământ superior definește și mecanisme de revocare a studenților reprezentanți.

(11) Reprezentanții studenților în consiliile facultăților sunt aleși prin votul direct, secret și universal al studenților de la nivelul facultății.

ART. 13

(1) La admiterea în învățământul superior de stat și particular, pentru fiecare ciclu și program de studii universitare, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene, precum și cetățenii britanici și membrii familiilor acestora, ca beneficiari ai Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice 2019/C 384 I/01, pot candida în aceleași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare. Admiterea în învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se desfășoară și cu respectarea condițiilor de cetățenie română și cu domiciliul în țară, stabilite conform legii.

(2) Toate actele de studii eliberate de instituția de învățământ superior, precum și cele care atestă statutul de student, cum sunt adeverințele, carnetele sau legitimațiile, se eliberează în mod gratuit. În cazul eliberării duplicatelor actelor de studii, instituțiile de învățământ superior pot percepe taxe stabilite în temeiul autonomiei universitare.

(3) Studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență în instituțiile de învățământ superior acreditate beneficiază de facilități de transport conform prevederilor legale, până la împlinirea vârstei de 30 de ani.

(4) Studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la bazele sportive publice, precum și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate.

(5) Absolvenții cu diplomă de bacalaureat proveniți din rândul minorităților naționale, din sistemul de protecție socială și persoanele cu dizabilități beneficiază anual în fiecare instituție de învățământ superior de stat de cel puțin 25 de locuri finanțate de la bugetul de stat atât la programele de studii universitare de licență, cât și la programele de studii universitare de master, în cadrul cifrei de școlarizare aprobate, conform prevederilor legale.

ART. 14

(1) Studenții beneficiază de următoarele drepturi:

a) asistență medicală, stomatologică și psihologică gratuită în cabinetele medicale, cabinetele stomatologice din instituțiile de învățământ superior, în policlinici și unități spitalicești, în conformitate cu legislația în vigoare;

b) cazare, în limita resurselor financiare alocate și a spațiilor disponibile, pentru perioada prevăzută în planurile de învățământ;

c) subvenții pentru cazare studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior, conform normelor adoptate prin ordin al ministrului educației;

d) dreptul de a avea acces gratuit în spațiile universitare pentru a organiza proiecte pentru studenți sau pentru a derula activitățile extracurriculare interne, în afara orarului activităților didactice și a altor activități prestabilite, în conformitate cu reglementările proprii;

e) dreptul de a sesiza abuzuri și nereguli și de a cere verificarea și evaluarea acestor sesizări de către organisme specializate prevăzute de legislația în vigoare, precum și dreptul la protecția celor care sesizează potrivit Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările ulterioare;

f) dreptul de a le fi înregistrate toate cererile scrise și semnate sau transmise la adresele oficiale de e-mail ale instituției de învățământ superior și de a primi răspuns scris, respectiv prin mijloace electronice la aceste cereri, în condițiile stabilite de lege și de regulamentele universitare;

g) dreptul la un termen de înscriere de cel puțin 5 zile lucrătoare de la afișarea anunțului pentru concursurile organizate în instituția de învățământ superior, inclusiv cele pentru burse, tabere, cazare și mobilități;

h) studenții din grupurile defavorizate definite conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de scutirea de la plata taxelor de școlarizare și finalizare a studiilor, în condițiile finanțării acestora de către stat, prin bugetul Ministerului Educației, conform prevederilor legale;

i) dreptul de a beneficia de un mediu de învățare sigur și sănătos, inclusiv prin facilitarea accesului la informații despre sănătate fizică, mintală, stare de bine și la servicii de consiliere;

j) dreptul de a beneficia de acces gratuit la bazele sportive și bazinele de înot ale instituției de învățământ superior, în măsura în care acestea există, în afara orarului activităților didactice programate în aceste spații, în conformitate cu regulamentele instituționale universitare.

(2) Instituțiile de învățământ superior pot susține financiar activitățile de performanță, la nivel național și internațional, ale elevilor, studenților și cadrelor didactice îndrumătoare, inclusiv prin acoperirea taxelor de participare și a cheltuielilor de deplasare în țară și străinătate, în conformitate cu prevederile legale.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot acorda și premii, burse și alte stimulente financiare elevilor, studenților cu performanțe și cadrelor didactice îndrumătoare ale acestora, precum și cu rezultate remarcabile în activitățile extrașcolare sau în activități culturale și sportive, precum și elevilor și studenților în situație de risc, conform prevederilor legale.

(4) Copiii personalului aflat în activitate în sistemul de învățământ sau ai celor care s-au pensionat din sistemul de învățământ, copiii cu unul sau ambii părinți decedați, copiii din familii monoparentale, precum și cei care provin din grupurile defavorizate definite conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază, după momentul înmatriculării, de gratuitate la cazare în cămine și internate, fiind sprijiniți prin subvenție pentru cămine-cantine majorată de Ministerul Educației.

ART. 15

(1) Studenții pot beneficia de următoarele tipuri de burse din fondurile de la bugetul de stat:

- a) burse de excelență olimpică I/internațională;
- b) burse de performanță;
- c) burse de studiu;
- d) burse pentru masterat didactic;
- e) burse pentru învățământ dual;
- f) burse sociale;
- g) burse speciale;
- h) burse de performanță sportivă.

(2) Bursele menționate la alin. (1) se acordă în baza criteriilor specifice stabilite prin metodologiile proprii fiecărei instituții de învățământ superior, cu respectarea legislației în vigoare și a ordinului ministrului educației de acordare a bursei și a altor forme de sprijin financiar de la bugetul de stat pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență.

(3) Studenții pot beneficia de burse din venituri proprii extrabugetare ale instituțiilor de învățământ superior, precum și alte tipuri de burse, în baza unei metodologii aprobate de senatul universitar.

(4) Studenții pot beneficia de burse acordate de către operatorii economici și/sau autoritățile locale, cu respectarea legislației în vigoare.

(5) Studenții pot beneficia de burse în străinătate pentru stagii de studii universitare de masterat și de doctorat, pentru stagii postdoctorale și de cercetare prin Agenția de credite și burse de studii în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 118/2023.

(6) Bursele sociale se cumulează cu alte tipuri de burse, dacă studentul îndeplinește criteriile specifice stabilite în metodologiile proprii ale instituțiilor de învățământ superior pentru ambele categorii de burse.

(7) Bursele, indiferent de categorie, se acordă pe toată durata anului universitar (12 luni), cu excepția bursei sociale ocazionale. Acordarea bursei încetează la data pierderii calității de student sau a neîndeplinirii criteriilor de promovabilitate, după caz, în conformitate cu regulamentele de organizare și funcționare ale instituțiilor de învățământ superior.

ART. 16

(1) Studenții au dreptul de a beneficia de locuri în tabere studențești (tematice, de creație, sportive sau de odihnă) organizate de Ministerul Educației, de instituțiile de învățământ superior și/sau de autoritatea națională cu atribuții în domeniul politicilor pentru tineret prin structurile sale, în perioada vacanțelor de vară și iarnă, și finanțate de la bugetul de stat sau din bugetele instituțiilor de învățământ superior. Toate demersurile privind organizarea taberelor studențești se realizează cu consultarea federațiilor naționale studențești legal constituite.

(2) În cadrul taberelor tematice se pot organiza sesiuni de formare profesională în context nonformal pentru care studenții pot primi un număr de credite ECVET/ECTS, conform Cartei universitare.

(3) Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr suplimentar de credite de studii transferabile, precum și stimulente financiare, în condițiile stabilite de carta universitară sau regulamentele specifice.

(4) Studenții au dreptul de a beneficia de programe de reînmatriculare și reintegrare a studenților, de tip "A doua șansă" sau "Primul student în familie", de activități didactice remediale sau de programe de sprijin financiar.

ART. 17

Pe toată durata activității de învățare prin muncă, studentul înmatriculat în forma de învățământ superior dual beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate, fără plata contribuțiilor sociale obligatorii reglementate prin Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 18

(1) Studenții au următoarele obligații:

a) de a îndeplini toate sarcinile care le revin potrivit planului de învățământ și conform fișelor de disciplină;

b) de a respecta Carta, regulamentele și deciziile instituției de învățământ superior;

c) de a participa la ședințele structurilor de conducere din cadrul instituțiilor de învățământ superior în calitate de reprezentanți aleși ai studenților;

d) de a respecta standardele de calitate impuse de către instituțiile de învățământ superior;

e) de a respecta drepturile de autor ale altor persoane și de a recunoaște paternitatea informațiilor prezentate în lucrările elaborate;

f) de a respecta prevederile codului de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior;

g) de a elabora și susține lucrări de evaluare la nivel de disciplină și lucrări de finalizare originale;

h) de a sesiza autorităților competente orice nereguli în procesul de învățământ și în cadrul activităților conexe acestuia;

i) de a participa la activități academice fără a fi sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe interzise;

j) de a nu folosi un limbaj și comportament neadecvate mediului universitar;

k) de a utiliza în mod corespunzător, conform destinației stabilite, toate facilitățile și subvențiile primite;

l) de a respecta curățenia, liniștea și ordinea în spațiul universitar;

m) de a păstra integritatea și buna funcționare a bazei materiale puse la dispoziția lor de către instituțiile de învățământ superior;

n) de a suporta plata eventualelor prejudicii aduse bazei materiale puse la dispoziția lor de către instituția de învățământ superior;

o) de a informa autoritățile competente cu privire la existența oricărei situații care ar putea influența buna desfășurare a activităților de studiu individual și general;

p) de a-și îndeplini angajamentele financiare impuse de către instituția la care studiază, în condițiile stabilite în contractul de studiu;

q) de a respecta obligațiile prevăzute în contractul individual de studii și pregătire practică, încheiat cu instituția de învățământ superior și operatorul economic, în cazul învățământului dual;

r) de a semna contractul de studii la începerea fiecărui ciclu de studii.

(2) Studenții reprezentanți aleși în structurile de conducere ale instituțiilor de învățământ superior au următoarele obligații specifice:

a) de a consulta periodic studenții cu privire la nevoile și interesele acestora, dar și în legătură cu deciziile și propunerile pe care ar urma să le susțină în ședințele structurilor de conducere din cadrul instituțiilor de învățământ superior;

b) de a elabora, cel puțin de 2 ori pe an, rapoarte de activitate care să prezinte toate inițiativele și demersurile desfășurate. Rapoartele de activitate ale studenților reprezentanți vor fi publicate pe website-ul instituției de învățământ superior.

ART. 19

Studenții sunt încurajați să participe la implementarea Programului național de reducere a abandonului universitar, în conformitate cu art. 121 alin. (7) și (8) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completărilor ulterioare.

ART. 20

(1) Federațiile naționale ale organizațiilor studențești elaborează anual un raport privind respectarea prevederilor prezentului cod la nivelul sistemului național de învățământ superior.

(2) Federațiile naționale studențești, legal constituite, sunt organismele care exprimă interesele studenților din instituțiile de învățământ superior, în raport cu instituțiile statului.

(3) Ministerul Educației colaborează cu federațiile naționale studențești legal constituite, pentru dezvoltarea învățământului superior, consultându-le periodic cu privire la aspecte ce țin de îmbunătățirea sistemului de învățământ superior din România.

ART. 21

Prezentul cod a fost elaborat în baza principiilor învățământului centrat pe student, punându-se accentul pe student și pe nevoile sale de învățare.

ART. 22

Încălcarea drepturilor și obligațiilor prevăzute prin prezentul cod se sancționează potrivit dispozițiilor legale în vigoare.